

[Arentoft]

påvirker danske forhold. Og så skal vi tage standpunkter, ikke først spørge her og dér og være de sidste til at beslutte os, når vi har set, hvad flertallet i FN, EF og andre store organisationer går ind for. Men hermed være ikke sagt, at konsultationer ikke absolut er af det gode.

Der er og vil blive sagt meget om Afghanistan og den sovjetiske invasion i december, og mange bestræbelser er i gang for at finde en løsning. Den skal omfatte en sovjetisk tilbagetrækning, der giver det afghanske folk mulighed for selv at træffe beslutning om sin fremtid. Man må håbe på, at Sovjetunionen ud fra kolde og nøgterne politiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige overvejelser finder ud af, at fordelene ved en tilbagetrækning er større end omkostningerne ved at forblive, eller sagt med rene ord: Sovjet skal kunne trække sig ud af Afghanistan uden at miste ansigt.

Beslutter Sovjet sig for en tilbagetrækning, er der derfor ingen tvivl om, at det vil bedre Øst-Vest-forholdet øjeblikkeligt, og jo før, jo bedre, ikke mindst på baggrund af den iranske udenrigsministers, Sadeq Qotbzadehs, udtalelser i mandags på de islamske landes konference i Islamabad om, at hvis Sovjetunionen ikke trækker sine styrker tilbage fra Afghanistan, vil Iran give militær støtte til de muslimske partisaner, der bekæmper det sovjetisk støttede styre i Kabul. Det perspektiv: iranske tropper mod sovjetiske tropper i Afghanistan, kan let føre tændstikken helt hen til luntten af den mellemøstlige krudttonde. En sådan disposition kan føre til hvad som helst. Man skulle ellers tro, at Iran havde nok om ørerne.

I grunden er det vel noget af det mest deprimerende i den nuværende situation med den ulykkelige gidselaffære, at en hel verden fordommer denne handling, og alligevel står hele verden magtesløs. Og det hele virker dobbelt grotesk, fordi gidseltagerne i første omgang var studenter i Teheran, og den iranske regering kunne eller ville intet gøre. Efter den desværre mislykkede amerikanske aktion er gidslerne nu spredt 14-15 steder i Iran, men jeg ved ikke, om det stadig er studenter, der er gidselvogtere. Noget kunne tyde på, at det nu er den iranske regering, for ifølge Jyllands-Posten den 20 maj siger en sædvanligvis velinformeret kilde i Paris, at der er en plan for gidslernes frigivelse, der vil blive

forelagt det iranske parlament, når det træder sammen efter planerne den 5. juni 1980. Første fase skulle omfatte de 3 amerikanske diplomater, der søgte tilflugt i det iranske udenrigsministerium. Anden fase bliver løsladelse af yderligere 40 gidsler, så snart Iran og USA har indledt officielle forhandlinger om at løse de økonomiske problemer imellem dem. Tredje og afsluttende fase skal omfatte de sidste 10 gidsler, som Iran siger er medlemmer af CIA. De vil blive løsladt, når Washington og Teheran har underskrevet en freds- og neutralitetsaftale.

I denne AFP-meddelelse fra Paris siges det også, at denne plan har støtte fra Socialistisk Internationale og visse vesteuropæiske regeringer. I den forbindelse vil jeg derfor gerne spørge udenrigsministeren, om den plan er kendt i den danske regering, og i bekræftende fald hvilke oplysninger udenrigsministeren kan give i den anledning.

Mellemøsten har også et andet brændpunkt, som hr. Ninn-Hansen var inde på, Man må beundre præsident Sadat for hans politiske og personlige mod, da han tog initiativet til som den første og hidtil eneste arabiske stat at indlede direkte forhandlinger mellem Egypten og Israel. Der er allerede nået store resultater: israelsk tilbagetrækning fra Sinai, oprettelse af diplomatiske forbindelser mellem de to lande og fri grænsepassage og flytrafik. Man tilstræber den 26. maj i år som dato for forhandlingernes afslutning. Men der er kommet forskellige forhindringer i form af israelske bosættelser på Vestbredden og terrorhandling fra PLO, besvaret af israelske angreb på palæstinensiske grupper i Sydlibanon.

Men det altoverskyggende problem er palæstinensisk selvstyre og oprettelse af en palæstinensisk stat. Her er der kræfter i gang i FN for at ændre resolution 242, men formentlig vil man afvente passagen af datoen den 26. maj i år. Bliver resolution 242 taget op i FN, er der på det tidspunkt måske 153 stater med stemmeret, idet sikkerhedsrådet den 19. februar 1980 vedtog en anbefaling om, at St. Vincent og Grenadinerne optages som FNs 153. medlemsnation. Med det arabiske-kommunistiske flertal, der efterhånden er skabt i FN, kan man bekymres for, hvad fremtiden kan bringe for Israel, især hvis PLO med et flertal i ryggen vil føre sit krav om Israels udslettelse ud i livet.